

FOAIE

пентрѣ

МШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 34.

Luni, 21. August.

1844.

ЖОКЪЛ ДЕ КЪРЦІ ДН МОЛДОВА.

Окзпаѳеа де шапте ані а армілор стрѳине трасъ вразде адѳнчі дн ініміле Ромѳнілор, ші ані дін зртѳ сънт зп тімп маї скѳрт, декѳт съ вѳндече саѳ съ штеаргѳ съвенірѳл ачеліі греле кампаніі. Армілор стрѳине сънтет маї къ самѳ даторі ші къ днтродѳчереа жокѳлѳі ла азхард дн прінціпате; еле аѳ щіѳт атѳт де вѳне ал респѳнді, днкът дн зѳа де астъзі доарѳ пѳзмаї непорочіѳіі клакаші сънт скапаѳі днкъ де жѳгѳл ачестіі фатале патімі. Аша, жокѳл кърѳілор домнеѳе престе тоате класеле, престе тоате вѳрстеле, ші че е маї парадокс, престе дѳтѳе секселе. Жокѳл кърѳілор домнеѳе дн палатѳрі, дн кафецеле, дн канцеларіі ші дн касарте; пѳпѳ ші копейѳіі, пѳпѳ ші шервѳторі, пѳпѳ кѳар ші цѳганіі воерейѳсе а фѳлѳ вѳрѳіѳі де ачеастѳ патіѳтѳ інферналѳ. Саѳ вѳзѳт фоарте адеца прѳдѳнд фѳл не татѳ ші сокрѳл не цѳпере... дн банкѳл фарао, саѳ дн модернѳл фаворѳтѳл стос, каріі аѳ днфѳіѳт ка гѳела пѳтероасе авері а маї мѳлтора. Съте де тіпері дѳпѳ че аѳ профорат съте де мѳі де леї ла кърѳі, астъзі съ, вѳд ажѳпші пѳпѳ ла фоамете ші дн дѳплекаѳі дін ліпсъ, кътрѳ орі каре крѳі-

мен; еї ш'аѳ перѳт кѳіропоміі преѳіоасе пентрѳ амѳіѳіе а жѳка кърѳі ла логофѳтѳл ші ла вѳстерпѳчеаса кѳтаре. Маї мѳлѳі амплоеаѳі пѳвѳліѳі, дела каріі атѳрѳ соарта а мѳі де оамені, жоакѳ регѳлат тоатѳ поаптеа, ші адѳа зі дела маса де кърѳі се мѳтѳ ла сеанса пѳвѳлѳкъ, знде, амеѳіѳі ка де опѳтѳ. dorm дѳші дн тімпѳл траѳаѳіеї непорочѳтелор процесѳрі... Кѳте авері рѳіпате, кѳте късъторіі съѳрѳмате, кѳте крѳме аѳ къшзпнат банкѳл ші стосѳл. Ачеѳіі доміторі діаволі, саѳ десѳтат ла пої прін тоате орашеле деалѳпѳл ші деа кѳрмезіѳнѳл, прін тоате каселе, прін тоате зліѳіле, прін тоате пѳпѳцеле, пѳпѳ ажѳпсърѳ къ днчетѳл къ днчетѳл а съ днсіпѳзі ла знеле локѳрі кѳар ші дн лѳзіле де фѳер, знде съ пѳстреазѳ вѳрѳл атѳрѳдѳілор мѳвѳчѳторі де пѳшѳнт.

Кѳрѳтѳіріле, дін маї мѳлте прѳвінде, дакъ пѳ аѳ дат імпѳлсіе жокѳлѳі де хард, чел пѳцпн нічі одатѳ п'аѳ фѳкъѳт нітѳк спре ал днпедѳка ка дн алте статѳрі; ші ведѳеа ачеаста дн кърѳнд саѳ фѳкъѳт ла пої о патіѳтѳ зпверсалѳ, саѳ маї вѳне зіс, о прѳмеѳдіе атѳт де амеріѳцѳтоаре, днкът пентрѳ кътева експѳсіі не вѳрѳте де інферналеде кърѳі, есте прѳзіѳере де

катастрофъ ловитоаре поате ши дн екзи-
стенда ноастръ политикъ.

Блестем сиргвиндїи кжторва инші, карїи аѣ фьптвїт ши фьптвеск дн респънді-
реа професїеї лор де стосарї, вьтъмътоа-
ре фїзїчесше ши моралїчесше, ши карїи тот
одать п'аѣ рѣшїне се претїндъ опїніе де
патріоцї, пе аргъмент, къ джкзрѣъ знеле
пострѣї къ мїсеравїла лор фїїнцъ.

Мълдцъмїтъ знора тїнерї че мжкреазъ
къ енерцїе дн стїрпїреа ачествї дн-
семпъторїѣ рѣѣ; дар маї къ сеамъ мъл-
дцъмїтъ D. N. Гїка Комънеспкъ, кареле
джрїжї а фонда о соціетате де лепъдареа
жокълвї ла хасард, знде пълъ акъм съ а-
флъ днрлоацї маї мълдї инші.

Сжпт ла пої оаменї, карїи непътжнд
мїствї опїніа Комънеспкълвї ши а сокрълвї
сѣѣ Мїхаїл Пашкано, пісмъеск къ фжріе
дїаволеаскъ персоанеле ачестор дої бър-
вацї, ши а тѣтжрор ачелор че мї съ асеа-
шълъ мжкар дн кътва, некъжїндъсѣ кжт
еї карїи се кред к'аѣ фжкът жъртфе тарї
патріеї, нѣ аѣ оаре-каре опїніе. Лѣам пж-
теа рѣспїнде къ Домнїалор аѣ фжкът пж-
маї носне тарї ши кжщїгжрї тарї персо-
нале, къ джпъ тоате ачесте, дн пжвлїкъл
пострѣ каре есте аствї дн старе а део-
себї вїпеле дн рѣѣ, дшї аѣ опїніеа че о
мерїтъ; осевїндъсѣ къ атжта, къ чеї дн-
тжї аѣ опїніе де патріоцї, їар Домнїалор
де патрі-хоцї.

Де нѣ дореск аджодїреа ачещїї лїте-
ре дн опїніе, апої п'аѣ алтъ а фаче, декът
сѣ се вотежъ, сѣ се факъ крещїнї адевъ-
рацї, сѣ се спеле де фанарїотїзм, сѣ ласѣ
дїпломатїка мїнчїноасъ, саѣ маї ротънеще,
фждърїа чеї карактереазъ, сѣ фїе маї пж-

дїн егїоцїї ши днсфършїт сѣ днделеагъ
къ омѣл тотдеазна ретжне омѣ, пжмаї
фапта есте немжрїтоаре.*)

†.

К О З І А **)

Ка ла треї чеасрї департе де Ржм-
нїк, пе жп брацѣ де пжмълт че дн поа-
леле Карпацїлор се днтїнде деасъпра Ол-
тълвї есте зїдїтъ Козїа, ***) ка оперъ де
архїтектжръ. Монастїреа ачеста нѣ се део-
себеїше днтръ немїк де челе маї мжлте.
Нжмаї пжтеле фондаторълвї дещеаптъ нї-
ще сжвенїре мжреце хржнїте жпкъ де со-
тогъл валжрїлор каре жѣ днпалтеле зїдърї
ши се джкїпъ дн треакът церїнеї вїтежї-
лор. Де чеаалатъ парте а рїѣлвї, жп шїр
де мжнцї акоперїцї де копачї, формезъ
монастїреї о статорнїкз варїеръ каре о
апжръ деспре рѣсърїт ши опрескѣ разеле
соарелвї де аї тжрвжра фжръ време одїхна
пжрїпцїлор. Олтъл дн мжределе лвї ка-
прїдїї ачї десфжшжръ къ фалъ жнделе са-
ле, ачї стрекжржндъсѣ ка жп шерпе пїнтре
дѣѣ стжнчї че се парѣ а се днпрежна ка
сѣї джкїдъ држмъл, дшї рѣсжзлъ прїп
жрете селватїче де стржмторареа че чеар-
къ, ши спжргжндъсѣ къ фжріе де петроасе-
ле лор темелїї паре а ле амерїнца къ а-

*) Дн сора Царъ ротънеаскъ вжзжржт дн а-
пжл треакът че мжсърї пропжсе гжвернжл де
акъм Овїдещеї аджжрї пентрѣ стжмпжрареа
не кът с'ар пжтеа а фжрїоасеї патїмї де жо-
къл кжрцїлор. Р.

**) Ачест арїколом ешї маї жптеїѣ дн „Пронъ-
шїреа“ дела Іащї, джсѣ ши нѣѣ пе венї дѣ-
адрентжл. Ред.

***) Ла 1386.

жвтат de vreme а съ сърне одатъ креци-
тѣл ші трѣѳіа лор.

Ан лѣвнтрѣ вісерічеі есте згървѣит
Мірчеа, тѣлѣр ѣнкѣ дѣпѣ кѣм ера кѣнд
а zidito. Статѣра лѣі е de мѣжлок, кѣпѣл
ѣлѣнд ші весел, окіі марі ші албастрі, пѣ-
рѣл кастаніѣ-ѣлѣнд ші ѣлѣлат. О парте
dın дѣтѣрѣкѣмнѣтеа лѣі е векіѣл костѣм
ал кавалерімор крѣчїадї, хайѣ скѣртѣ ші
спапѣгѣ, стрѣтѣі ші пантоѣ: ла ценѣпѣі
аре кѣсѣдї дн фїр ѣлѣтѣрї кѣ дѣѣ капете,
не деасѣпра поартѣ хламїдѣ рошіе кѣ вор-
дѣрѣ de азр, ші не кап о коронѣ. Вітеа-
зѣл прїнѣ есте днгронат дн вїсерїкѣ дн
чеа dınтѣі днтраре; дѣѣ марї петре ако-
пѣрѣ мортѣнтѣл, іпскрїпѣїа зпїа а дн-
ченѣт а се щерѣе, днкѣт абїа подї де-
дїфра кѣтеѣа кѣвїнте ші пѣтеле Мірчеа;
їар не чеѣамалтѣ се чїтескѣ деслѣшїт а-
честе кѣвїнте: „Аїчі одїхнеѣе маїка Тео-
фана кѣлѣгѣрїѣа кѣ фїїка Doamna Флорїка
ші фїїл сеѣ Ніколаї Водѣ. Дескоперїе
неаѣцентатѣ ші плѣкѣтѣ! фамїліа лѣі Мі-
хаї вітеазѣл дн ачелаш мортѣнт кѣ ѣт-
трѣпѣл Мірчеа! de ші о історїе зїче кѣ
Doamna Флорїка а тѣрїт дн ровїе ла Ха-
пѣл Тѣтѣрѣск кѣрѣїа се трїмісесе дн dar
de Сїгістѣнд Баторї, дн зрѣа ѣтѣлїеї де-
ла Боросло; dar се vede кѣ: саѣ Міхаї
днсѣшї а ісѣзїтїт сѣ о ісѣѣвїаскѣ кѣ фѣ-
гѣдѣелї трїмісе Ханѣлї прїп депѣтадїї сеї,
саѣ Радѣл Шерѣан I. моѣенїторѣл тро-
пѣлї ші ѣоерїї дерїї аѣ дісровїт'о кѣ dare
de ванї, сокотїнд де печїпсте овѣеаскѣ
сѣ се аѣле дн тѣпїле Тѣтарїмор фамїліа
зпїї асѣел de омѣ. Кѣт петрѣ мата
лѣі Теодора не кареа дн апѣл 1599, дн
времеа днтрепрїндереї дндрѣспенїї еспе-
дїїї дн Трансїлѣанїа о трїмісесе спре сі-

гѣранѣ ла Козїа, есте де крѣзѣт кѣ амѣрїтѣ
де сѣѣршїтѣл жалнїк ші фѣрѣ de vreme
а фїїлѣї сеѣ (дѣпѣ каре еа маї трѣї дої
анї), а дѣтѣрѣдошат ѣїаѣа кѣлѣгѣреаскѣ,
ші с'а днгронат аколо лѣпѣгѣ зп прїнѣ
dın ачѣеашї фамїліе, ші вітеаз ка ші фїїл
еї. Ачі сѣ пѣстрѣазѣ асемїнеа поменїреа
ачелїї прїнѣ релїѣїос прїетїп ал сѣѣнтѣ-
лї Ніфон, ші чел маї фанатїк zıditor de
вїсерїчї. Ам ѣзѣт кѣ пѣрере de рѣѣ кѣ
петрѣ о monastire кѣ venit de 400,000
леї, Козїа нѣ е дндестѣл de віне днзѣтѣ:
пїкѣтѣрї de плоае, шїїаѣ лѣсат зрѣтеле не
пѣрѣдїї одѣїлор челор маї днгрїжате, ші
лѣтїна зїлеї пѣдеждѣеѣе сѣ днтре кѣрѣнд
дн вїсерїкѣ прїп локѣрїле челе маї опрїте.
Пѣрїптеле Іполїт, екопонтѣл, каре дѣпѣ
кѣноѣїнѣтеле сале нї с'а пѣрѣт вреднїк de
постѣл че окѣпеазѣ, не спѣсе кѣ ачѣеста
нѣ есте віна егѣменїлор дѣпѣ времї, ші
спре доѣадѣ не днкрѣдїнѣѣ кѣ зпїї днп-
трѣпїшїї аѣ тѣрїт сѣрачї ка Арістїд чел
дрепт; ачѣеста днсѣ нѣ опреа ванїї мо-
nastireї de а се келтїї, кѣчї пѣрїнѣдїї егѣ-
менї, спре а се днне дн постѣрїле лор,
ераѣ сілїїї сѣ деа адесе орї сѣте марї ла
зпеле персоане. Днтреѣарѣм de че кѣ-
віошїї пѣрїнѣдїї нѣшїї da dıncıa de егѣме-
нїе, кѣнд лї се череа сѣ днтреѣзїнѣдезе
рѣѣ venitѣл вїсерїчеї; dar о асѣтїнеа аб-
negație de сіне се пѣрѣ ка зп лѣкрѣ пе-
сте пѣтїнѣѣ пѣрїптелїї Іполїт, ші ка сѣ
не днкрѣдїнѣдезе кѣ асѣел терѣгѣ лѣкрѣ-
рїле лѣтїїї не зїсе кѣ чеа маї адѣпѣкѣ зтї-
лїнѣѣ: „ѣеїї vedeа Дѣоастрѣ ші челелалте
monastırї, dar крѣдеѣї кѣ дакѣ ла пої пї-
кѣ, ла Бістрїѣа *) плѣѣ.“ Немѣлѣдѣтїїї

*) О monastire дн Цара ротѣнеаскѣ.

de ачест резон не гътеат съ ръспъндем prin маї тълте моралитѣдї, кънд не арънкарѣм окїї ла зп хавъз джкъркат кѣ чеї маї фрзмосї пѣстрѣвї, каре жъкънд шї сѣрїнд се пѣреа а протеста дмпротїва не-сокотїтелор поастрѣ кѣвїнте. Ачеастъ ве-дере не пѣтръсе пълъ дп сѣлет, опрї не тълдемїреа не възїле върфїторїлор шї дмпткѣ дъхъл пострѣ кѣ старѣа лъкрѣрїлор де акъта.

Дъпъ зп прѣлз де ачеле че нѣ се цѣргѣ лесне дїн цїнерѣа де мїнте, не арънкарѣм днтрїо лъатре дпсоцїдї де зп тѣпър кълъгър, шї трекарѣм не талъл дїн дреапта ка съ визїтѣм зп мїтох ал Козіеї пѣмїт Оведенїа, че се афлѣ не коаства тълтелѣї дп десїмеа пѣдъреї. Дъпъ че мерцї кѣтва не марцїнеа рївлѣї, те сѣї не зп фел де галерїе тѣїатъ дп пеатрѣ карѣа негрешїт фаче парте дїн дрѣмъл Романїлор; апої о скарѣ кѣ кѣтева трепте сарѣш де пеатрѣ, дплеснеце сѣїреа не о тѣреадъ терадъ спълзъратѣ ка прїнтрѣн фертеск деасъпра прѣпѣстїеї. Аїчї сѣлнт стѣпчеле че прївїте дїн фойшоръл монастїреї се парѣ а се дмпрезна ка съ опрїаскѣ Олтъл. Ла спателе терадїеї, не върфѣл тълтелѣї се възѣ рѣмшїдїме зпелї зїдїрї каре ѿ пѣтеск: Търпѣл лѣї Траїан, лок де обсервацїе, вреднїк де ачелї оаменї дп карїї тоате ераѣ марї, вїртѣдї ка шї крїме.

Ка съ ворѣм чева кѣ кълъгърѣла че не дпсоцїа дп днтреварѣм: че тълъ пѣтернїкѣ а фѣкѣт ачел дрѣм? — Траїан, не рѣспъсе ел. — Шѣлъ аїчї фоарте вїне дар пої адъогърѣм: — Шї дп че време? — Дп времеа кънд съ вѣтеа кѣ Мїрчеа. — Дар Мїрчеа а трѣїт кїо мїе де анї дп

зрїмъ? — Ачеаста нѣ стрїкѣ нїмїк; Дѣмнезеѣ а пѣтѣт съ дпвїеде не Траїан. . . Ачї прїнтеле не лѣсъ фѣрѣ кѣвѣнт, кѣчї де шї се арѣта слав дп їсторїе, дар ера вїне дптемеїат дп кредїндъ; шї дмпротїва мїнѣнїлор, пої нѣ не пѣтем пѣне. Адевѣрат, ар фї фрзмос лъкрѣ съ дпвїе кѣдїва стѣпѣнїторї, карїї аѣ фост апѣрѣторїї неамѣлѣї, дар ен дпкїпѣдївѣ не Цепеш шї не алдї асемїнеа лѣї, ешїнд дїн пѣшѣнт съ не тѣчїлѣреаскѣ. Аш вої съ въз че ар зїче ел, кънд ар азї кѣ Ротънїї аѣ зп регъламент, шї кѣ нѣ маї есте де модѣ съ не пѣе дп деапѣ. Сѣлнт дпкредїндат, кѣ не-ар сокотї оаменї фѣрѣ де гѣст, шї кѣ п'ар лѣса съ се неарзѣ астфел обїчеїзрїле стрѣмошецїї. Не требѣї маї тълте де зп чеас, пълъ съ ажѣнцем ла Оведенїа. Ачеаста есте зп мїк скїт лѣкѣїт де врео зече кълъгърї шї зїдїт де мїтрополїтъл Варлаам не ла 1675 дп времеа Домнїеї лѣї Дѣка водѣ. Пѣрїндїї дп вѣна лор воїндъ де а не арѣта тот че аѣ маї їнтересант, не дѣсерѣ ла дѣв кїлїї фѣкѣте дп пеатрѣ каре дп термїнї вїсерїченцї се пѣтескѣ: пѣщерї. Ъна дїн еле ѣкѣ пѣсѣвършїтѣ се лъбреазѣ кѣ келтѣїала зпїї воер дїн Рѣмнїк. Ам фѣкѣт вѣгаре де сеамѣ пѣрїндїлор кѣ кѣ 600 леї че зїчеаѣ кѣ с'а келтѣїт ла дѣпса, пѣтеа ачел воер съ факѣ чїпчї саѣ шасе одѣї, дп време че дп кїлїа де пеатрѣ абеа те поцї дпвѣртї. Дар пѣре-реа пѣрїндїлор ера кѣ тотѣл дїн протївѣ; еї прївеаѣ сковїтѣра дп пеатрѣ ка чеа маї десевѣршїтѣ довадѣ де кѣвїонїе шї чеа маї маре слъжѣл че поате чїнева съ факѣ лѣї Дѣмнезеѣ. Кѣ зп кѣвѣнт, зп от каре фаче о пѣщерѣ, орї кѣм ар фї трѣїт дп лѣмеа ачеаста, есте сїгѣр а фї тѣлѣїт дп

чеа вѣстоаре. Ачесте кѣвѣнте семѣна зѣсе ва съ не ѡдемне шѣ не пої ла асемінеа фантѣ; dar din neporocire ne lipsia шѣ мижлоаче шѣ воїнца de а пѣне дн лѣкра-ре повада. Ка съ пѣ фѣм днсъ сокотїдї de еретїчї дѣдѣрѣм зп че пѣрїнцилор съ не поменеаскѣ. — Аведї шѣ чева тордї? не днпреварѣ — Авем; dar пентрѣ-кѣ аѣ пѣрїт de мѣлт е de прїос съї поменим. — Нічї декѣм: Ної аїчї шедем фѣрѣ нічї о треавѣ, шѣ пѣтем съ не рѣгѣм пентрѣ дѣншїї.

Акѣм ера тѣрзїѣ ка съ маї пердем времеа дн ворбе: лѣарѣм dar вїнекѣвѣнтареа пѣрїнцилор, фѣгѣдзїндѣле а не гѣндї маї серїос ла зїдїреа знеї пещерї, шѣ не днпоарсерѣм ла монастїре.

Зїоа днчепѣсе а се аскѣнде дѣнѣ мѣнцїї апѣсѣлѣї, маї лѣмїнѣнд ѣнкѣ пѣцїн вѣрфѣрїле челор дн протївѣ. Апропїереа се реї днпрѣмѣта овжетелор колоре фантастїче, шѣ децента пепѣмѣрателе гласѣрї а сїнгѣрѣтѣдеї. Хотѣрїдї а плека а доа-зї дела Козїа, не маї сѣрїѣм одатѣ дн фоїшорѣл че дѣ асѣпра Олтѣлѣї. Де а-коло презѣмларѣм прївїреа поастрѣ не пѣстїелеї цертѣрї шѣ дндеплїнїнд лїпса талентѣлѣї прїн ентѣсіастѣл пентрѣ слава націоналѣ, пѣлѣтїрѣм зп вїр de лѣзде недестоїнїче вїтеазѣлѣї Мірчеа.

Г. Александрекѣ.

ВОКАБЪЛАР DE ВОРБЕЛЕ ЧЕ СЕ ПАР НЪОЪ ДН ПРОФЕЦИЛЕ ЛЪї DANTE.

(Бртаре.)

Г.

Ferose, фероче. Дела fera саѣ феа-

рѣ; крѣд, аспрѣ, сѣлватїк, крѣпт. § Мѣндрѣ, трѣфаш.

Fortuna, фортѣнѣ саѣ фортеа. Дела ферїре пѣртаре, fors, forte (пѣртаре), порок, днтѣмпларе.

Fructiferu, фрѣктїфер. Дела ферїре (de znde сѣферїре, преферїре шчл.) шѣ дела fructu. Днсемнеазѣ пѣртѣтор de roade, родїтор.

Fructu, фрѣктѣ. Дела роадѣ, поамѣ.

Г.

Gelosu, целос. Темѣтор, пїсмаш, їnvїdїос.

Glorie, глорїе. Нѣме маре, фѣїтѣ, репѣтадїе, славѣ.

Grenagu, гренар саѣ грѣнарїѣ Лок, magazie de грѣне, жїкнїдѣ.

Gurna, гѣрпѣ. Вас каре ла чеї веї ера de маї мѣлте треѣзїнде, преѣм спре а депѣне чепѣша челор тордї. Дн зїоа de астѣзї се днтреѣзїндеазѣ спре а депѣне днтрѣнса сордїї прїн каре се валотеазѣ саѣ се траде ла порок.

Г.

Ilustru, їлѣстрѣ. Дела lustru, illustrare, їnustru саѣ їllustru, кѣлѣстрѣ, дн стрѣлѣчїт.

Infernalu, їнфернал. Дела їnfernus дн (жос, їад). Лѣкрѣ че се кѣвїне їадѣлѣї. Сѣрорїле їнфернале, фѣрїїле; шерпеле їнфернал, кѣцетаре їнферналѣ.

Immortalisare, їморталїсаре. Дела морте, мортал, морталїсаре шѣ кѣ негатївѣл їн, їморталїсаре; а фаче чева пемѣрїтор дн меморїа оаменїлор, а пемѣрї. Поедїї аѣ їморталїсат не ерїї.

Impresie, їмпресїе. Дела їмпрїмере,

лѣтѣнѣрѣ. Лѣкарѣа лѣтѣнѣрѣі зѣнѣ лѣкрѣ че ласѣ асѣпра алтѣіа. Impresia печетіеі саѣ вѣлмеі асѣпра череі; impresia пічѣорѣлѣі асѣпра пісіпѣлѣі. § Фіг. Ворвеле ачестеа аѣ фѣкѣт о mare impresie лѣп ініміле оаменілор.

Influentia, інфлѣнцѣ. Дела fluere, інfluere; кѣрѣере, ревърсарѣ, лѣпрѣѣрѣ. Лѣкарѣа зѣнѣ лѣкрѣ че аре пѣтере саѣ інфлѣе асѣпра алтѣі лѣкрѣ. Інфлѣнцѣа клімеі асѣпра температентѣлѣі ші обічеіѣрїлор; інфлѣнцѣа реліціеі асѣпра лецілор; інфлѣнцѣа ашезѣмітелор челлор пѣоѣ а лѣчепѣт а се сімѣі. § Лѣнсементѣзѣ зѣкѣ credit, пѣтере. Міністрѣл ачестеа аре мѣлтѣ інфлѣнцѣ ла кѣрте; омѣл ачестеа аре мѣлтѣ інфлѣнцѣ асѣпра опінілор.

Inspirare, інспіраре. Дела σπῶ ἀέρα, (а лѣспіраде аерѣл) de znde ворѣа спіріт. Лѣспіраре, лѣнсѣфларѣ, а лѣнсѣфла дѣх. Профедїі проорочїаѣ інспіраціі de дѣхѣл Domnѣлѣі; патріотїзмѣл 'л а інспірат кѣтре ачестѣ фѣптѣ; фѣптеле челе марї але ероїлор інспірѣ не поедї.

L.

Langhite, лангіре. Дела λαγγύω;*) а фї обосїт, трѣндав, лепеш, а тѣрѣлѣі, а трѣі лѣнга гѣнга. De ачі віне ворѣа лангоре саѣ лѣнгоаре. Лѣмѣл лѣнгѣнд; літератѣра ші комерчїѣл лангѣ саѣ лѣнгѣ.**)

Laure, лѣуре саѣ лѣур. Арѣѣре тотд'аѣна verde, дафін. Антїчїі аѣеаѣ лѣурѣл консакрат ла Аполлон; се да короане de

лѣуре поедїлор ші вінгѣторїлор. § Фіг. А кѣлѣе лѣур, а репѣрта вірѣнцѣ, а лѣвінцѣ; а'шї пѣлї, а'шї вѣщежї лѣурїі, а'шї пѣта глорїа. А фї лѣкѣркат de лѣурї, а добѣндї глорїе mare; а се odixni не лѣурїі сѣі, а се вѣкѣра de о odixnѣ merїгатѣ prin ісѣнделе сале.

Liberi, ліберу. Чел че аре пѣтереа de а фѣче дѣпѣ воїеа са, а сѣвѣршїі о фѣптѣ саѣ нѣ; словод. De ачі віне лібертате.

Ligare, лігарѣ. А лега саѣ а зѣнї лѣ confederacie маї мѣлте пополе, Стате саѣ прїнци. Саѣ лігат тодї прїнциі креціні спре а делївера торнтѣнтѣл Domnѣлѣі. Ачесте дѣѣл паціі с'аѣ лігат лѣпротїва врѣжтѣшѣлѣі комѣн.

M.

Maestru, маестрѣ. (De znde віне ворѣа мѣестріе.) Дела magister, карѣ віне дела μέγιστος преа mare, маї mare песте Domnѣ, стѣпѣлн, меѣдер, лѣвѣцѣтор. Кап лѣ оаре-каре артѣ. Міхїл Анѣел, Рафїл, Капова аѣ фост нїѣе марї маестрі; зп маестрѣ de мѣсікѣ,

Memorabilu, меморабїл. Дела memorie, цїнере de мїнте. Чел че нѣ се зїтѣ, есте вреднїк de цїнере de мїнте.

Misericordie, мїсерїкордіе. Дела mīser, тїкѣлос, непорочїт, вреднїк de мїлѣ, шї сог, інімѣ. Віртѣте че не фѣче а аѣеа мїлѣ de мїсерїїле саѣ непорочїїле алтора, мїлостївіре.

Momentaneu, моментанѣѣ. Дела moment, мїнѣтѣ саѣ клїпѣ. Лѣкрѣ че цїне пѣмаї зп момент, о клїпѣ; лѣкрѣ треқѣтор, времелнїк.

Muru, мѣр. [Zid, пѣрете de кѣрте de четате. Мѣрїі зпѣі четѣдї.

*) Пѣтрѣ че нѣ шї дела латїнѣл langveo?

Ped. Фоїеї.

**) Комерчїѣл аша шї нѣ преа, дап літератѣра преа de тот.

Ped. Фоїеї.

N.

Natalu, патал. Дела nascere, пѣскѣт саѣ пат, патал, се зиче деспре локѣл саѣ епоха пацериі. Цара, четатеа, каса, zioa паталъ, дн каре с'а пѣскѣт чинева.

Navigatoru, навигатор. Дела navis-паве, (вас плѣтитор, корабіе.) Чел че кълъ-тореще пе mare.

Reparabilu, перепарабіл. Дела ра-гаге, geragare, geragabilu, reparabilu. Лѣкрѣ че пѣ се маі поате репара саѣ пѣне ла лок.

O.

Oltragiū, олтраціѣ саѣ ѣлтраціѣ. Дела ultra, престе тѣсѣрѣ, dinkolo de хотаре. Днѣжѣрѣтѣрѣ греа че трече хотарѣме, пѣ-чінстїре саѣ дѣпѣ лімба de тот скѣзѣтѣ, окарѣ; ѣпсѣ ачеастѣ ворѣѣ дѣпѣ зрѣтѣ есте цїгѣнеаскѣ шї днсемнеазѣ зп мѣдѣ-лар ал вѣрѣватѣлї ла каре шї днтр'о лекціе de anatomie ар тревзі професорѣл шї шко-ларїї сѣшї пѣіе тѣпа ла окї.

Omnipotentu, omnipotent. Дела om-nis че днсемнеазѣ тоате шї potent. Атот-пѣтернїк.

Onōre, оноаре. Глорїа, стїма че се дѣ-вїртѣтеї; чїпсте.

Ordā, ордѣ. Ворѣѣ тѣтѣраскѣ de за-де вїне ворѣа ordie. Porod рѣтѣчїтор кѣ-кортѣрї, лаїе, адѣпѣтѣрѣ мѣлтѣ de лѣїецї, porod фѣрѣ орѣндѣїалѣ. Ворѣа ordѣ се зиче зпїї porod спре деспрецѣїре.

Orgoliosu, орголїос. Дела orgoliu че вїне дела *ὀργάω* а днѣла, а гѣнѣла, а дн-плеа капѣла de вѣнт. Орголїѣ ва сѣ зїкѣ мѣндрїе, трѣѣїе, шї прїп зрѣаре орголїос, кѣ орголїѣ, мѣндрѣ, трѣѣаш.

Oseminte, осѣмїнте. Дела os, őse. Се зїкѣ оселе челор морцї de пе каре пѣтрѣ-

зеще карнеа. Kimitiririle сѣнт плїне de осѣмїнте.

P,

Palude, палѣде. Дела palus че вїне дела *πηλός* саѣ дела *δορικός* *παλός*, тїпѣ, мо-чїрѣмѣ. Локѣрї палѣдоасе, локѣрї мочїр-лоасе.

Palumbu, палѣмѣ саѣ палѣмѣѣ. Ко-лѣмѣ саѣ порѣмѣ сѣлѣватїк.

Pasage, пасаре. Дела pasu. А трече. Ворѣа ачеаста есте преа днтревзїндатѣ дн кѣрцїле челе векї, пѣпѣ шї дн Алесан-дрїе: Пасѣ Алесандре днпїнте шї веї ве-деа пе Пор днпѣрат.

Paternu, патернѣ. Дела pater. Лѣкрѣ че се кѣвїне татѣлї; пѣрїптеск. Днпсѣ пѣрїптеск есте зп лѣкрѣ че се кѣвїне шї мѣмеї шї татѣлї шї патернѣ пѣмаї татѣ-лї. Авереа патернѣ шї зестреа матернѣ алкѣтѣїеск моченїреа пѣрїптеаскѣ а зпїї фїїѣ.

Pelerinū, пелерїн, саѣ перегрїн. Ачела че пентрѣ крѣдїнда са фаче о кълѣторїе ла зп лок ал днкїнѣрїї сале, хацїѣ.

Pericolu, перїкол. О старе дн каре есте de а се теме чинева; прїмеждїе.

Persecutie, персекѣцїе. Гонїре дѣпѣ зрѣтѣ, прїгонїре пѣдреапѣтѣ шї сїлѣїтоаре.

Plagā, плагѣ. Дела *πληγή* саѣ *πλήττω*, а ісвї, а ловї. Ефектѣл сѣпѣерос че фаче о ісвїре дн афарѣ саѣ коррѣпцїа дн пѣзптрѣ а земелор асѣпра трѣпѣлї: рапѣ, вѣѣѣ. Ворѣа плагѣ есте фоарте днтревзїндатѣ дн локѣрїле Бѣковїнеї шї de dinkolo de Карпацї. § Фїг. Рапеле саѣ плацеле лїї Фараон; нїще асеменеа неорѣндѣїелї сѣнт рапе саѣ плаце пентрѣ о царѣ.

(Ва зрѣма.)

ЪН АМОР НЕКРЕДИНЪОС.

De doъ opї vederea'дї кз фертек дпсодїгъ,
Съцедї отрвїгоаре дп пепт'мї мї а дпфїнт,
Кжд иїма'мї чеа славъ кз гроазъ фз рнїгъ,
Шї пачеа вїецеї меле de mine а фзїгїт.

D' атнпчеа еъ Елено, фїнда'дї днзеїгъ,
Ізвїат, ерат ферїче дп орвъл меъ амор;
Кредеам, кз ка зн дпдер дп черзрї ещї венїгъ,
Съ vīndehї а теа ранъ, съ нз тъ ланї съ тор.

Аша: кз тїперече ізвїїъ а та фїїндъ,
Шї 'дї арътаїъ дзререа de каре пѣтїмеск;
Червїїъ а та їзвїре, червїїъ а та кредїндъ,
Ка астфел дппрезлъ кз драг съ вїецзеса.

Атнпчї шї тз Елено, 'мї адзк преа вїнѣ амїпте,
Къ дпї жзрашї кредїндъ, снзїнд кз тъ їзвїдї,
Шї 'нвечї дптр'о зпїре к' о драгосте фервїпте,
Амеа вїадъ, драгъ, тз веї с'о пороченїї.

Dїn аст мїнзт преа дзлче, дпн фертек de ворвїре,
Сїндїїъ к' а теа вїадъ дп ландзрї с'а легат,
Делїрзл тїпередїї 'мї афласе лїнїдїре,
Шї иїмеле поастрє ка 'н вєчї с'а 'мпрезнат.

Дар ваї! дп скзртъ време перїнд а та кредїндъ,
Свзръ шї ачеа ферїче чѣ атжта тъ 'нжжтз,
Дп каре ка не дпдер слъвеам а та фїїндъ,
Шї въз кз дптрїстаре кз нз таї ещї а теа.

Аша дпї есте секезл, съ п'аї статорнїчіе,
Съ калчї фзръ пѣстраре фзкзтзл жзрѣжлнт,
Съ сворї дзп' амъдїре кз таре лъкомїе,
Съ черчї орї кжте 'н лзте аїчеа пре пѣжлнт.

Тз нз таї ещї ачеа не каре кз 'пфокаре,
Ізвїат шї дп їзвїре ка 'н раїъ ам петрекзт;
Прївєск а та фїїндъ кз тжлтъ дптрїстаре,
Шї въз, кз тз дпн дпдер зн демон тѣ аї фзкзт.

D' акзта центрз мїне ещї їастъ 'пгрозїгоаре,
Съ нз гжнденїї дп сїненї кз поцї а тъ 'ппъва:

Dїспредзл 'дї е ръсплата, фемеїе амъдїгоаре,
Шї иїма 'мї рнїгъ воїъ цїї а вїндека.

Нъскзтъ ещї дп лзте, съ фїї тот амъдїтъ,
Съ сворї дпн тжлтъ 'н тжлтъ ка мїнтеа ла копї,
Съ крезї пре кждї те 'пнчалъ спре фантъ пжнгрїгъ,
Ка 'н крїте кфзндатъ ферїче съ те цїї.

Вїртзтеа дпнїте'дї кз тотзл е стрєїнъ:
Тз нз кзпоцїї асг нзте атжт de предзїт,
Батжокзрз'дї е фалъ — шї иїма'мї сзспїнъ,
Въжнд кз ещї ачеа чѣ атжта ам їзвїт.

Ізвїїъ кз дпфокаре а та славъ фїїндъ:
Дар фантз'дї крїмїналъ че фзрптеа 'дїа 'псепнат.
Мъ траце дела пепт'дї, възнд о некредїндъ,
Атжта de фаталъ прекзт п'ам аццентат.

Стреїнъ ещї d' акзта ка шоартъ сокотїгъ,
Адзлнк дпнортжлнтатъ de дпснпї тжлпа та.
Шї трїст d' а теа їзвїре, кз иїма'мї сдровїгъ,
Дпвечї сїре поменїреа'дї влестем дпї воїъ пѣстра.

Dїn Цара ротъпеаскъ.
Авзл 1843. Декемвріе.

I.

Че есте карактерзл оменєск?
Есте о депнїнъ аплекаре а сфлетзлї,
прїї карєа не сїндїм дндемнздї маї тжлт
а не депрїнде дп фанте de зн фелїз хо-
тържт, декзт de алфелїз шї дп адевър
не ачєле ле шї свзършїм.

Че есте а вїецзї вїне? А сїндї шї
а авєа трєвїпнде кѣт се поате маї пздї-
не, есте а вїецзї маї вїне.

Тїперечєле. Нзтаї дп тїперече е
тїмпзл знде не пзтем дпшєла десзвзршїт.

Лазда. А те преа фєрї de лазде ва
съ зїкъ а претїнде не тѣкзте, ка сьдї
факъ лазда de дѣт орї.